බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2014 (2015)

(01) ථෙරවාදී බුද්ධ ධර්මයේ මූලික ඉගැන්වීම්

කාලය පැ. 3 යි.

(I කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01. i. රූපස්කන්ධයට අයත් රූප සියල්ල ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙකකින් යුක්තය. එම ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.

අ). ....

ආ). ....

ii. දස අනුස්සතීන්ගෙන් දෙකක් නම් කරන්න.

අ). ....

ආ). ....

iii. පංචබල ධර්මයන්ගෙන් දෙකක් දක්වන්න.

අ). ....

ආ). ....

iv. භාවනාවේ මූලික ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.

අ). ....

ආ). ....

v. අනුලෝම - පටිලෝම යන්නෙහි වචනාර්ථ දක්වන්න.

අ). ....

ආ). ....

vi. සත්‍ය කෙරෙහි මූලික ලක්ෂණ තුන නම් කරන්න.

අ). ....

ආ). ....

ඉ). ....

vii. සංස්කාරයන්ගේ ලක්ෂණ තුන දක්වන්න.

අ). ....

ආ). ....

ඉ). ....

viii. බොජ්ඣංග ධර්මයන්ගෙන් හතරක් දක්වන්න.

අ). ....

ආ). ....

ඉ). ....

ඊ). ....

ix. සෘද්ධිපාද සතර නම් කරන්න.

අ). ....

ආ). ....

ඉ). ....

ඊ). ....

x. පහත සඳහන් ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.

" න කහාපන වස්සෙන"

....

....

....

එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.

....

....

....

....

* * *

2559 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2014 (2015)

(01) ථෙරවාදි බුද්ධ ධර්මයේ මූලික ඉගැන්වීම්

S 1

(ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.)

II කොටස

2. (i) චතුරාර්ය සත්‍ය සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ යුතු කෘත්‍ය සතර නම් කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) දුක්ඛාර්ය සත්‍යයෙහි විස්තර වන දුක තුන් ආකාරයකින් විමසා බැලීමට පුළුවන. ඒවා නම් කර, කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) 'දුකට හේතුව තණ්හාව බවත් තණ්හාව නැති කිරීමෙන් දුක නැති කළ හැකි බවත් බුද්ධ දේශනාව පෙන්වා දෙයි.' පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

3. (i) බුදු දහමට අනුව සියලු ධර්මයන් බෙදෙන ප්‍රධාන කොටස් දෙක දක්වා ඒවා කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) පාලි පාඨයක් මගින් සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය පැහැදිලි කර, එම සංස්කාර ගණයට ඇතුළත් කර ගත හැකි හා නොහැකි දේ කවරේ ද'යි පෙන්වා දෙන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) පරිපූර්ණ මිනිස් ජීවිතයක් ඇති කර ගැනීමට ඉච්ඡා භංගත්වය (කැමැති දේ නොලැබීම) බාධාවක් දැයි පෙන්වා දෙන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

4. (i) සජීවී-අජීවී ලෝකයේ විවිධාකාර ක්‍රියාකාරීත්වයන් ඇතිවන්නේ කෙසේ දැයි ඉදිරිපත් කළ බුද්ධ කාලීන මතවාද හතරක් දක්වන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) හේතු බාහුල්‍යයෙන්, ඵල බාහුල්‍යයක් හටගන්නා බව පෙන්නුම් කරමින් බුදුන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ බෞද්ධ න්‍යායයේ නම ලියා එයට අදාළ කර ගත හැකි පරියාය නාම දෙකක් ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) එම න්‍යාය පුද්ගලයා තුළ ආත්ම විශ්වාසය ඇති කොට ධනාත්මක චින්තනයට මග පෙන්නුම් කරන බව පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

5. (i) කර්මය හා කර්ම පථය අතර ඇති සම්බන්ධතාව පෙන්නුම් කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) කර්මය පුද්ගලයාට බලපාන ආකාරය අනුව ප්‍රභේද හතරකින් යුක්තය. එම ප්‍රභේද හතර නම් කර ඒවායින් දෙකක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) 'දුකෙහි විවිධත්වය කර්මවල විවිධත්වය අනුව සිදුවන බව බුදුසමය ප්‍රකාශ කරයි.' පහදන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

6. (i) බුදුදහමෙහි, පුද්ගලයා විසින් කරනු ලබන සචේතනික සියලුම ක්‍රියා ප්‍රභේද දෙකකට ඇතුළත් කර ඇත. එම ප්‍රභේද දෙක දක්වමින් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) එම ප්‍රභේද දෙකට ඇතුළත් ක්‍රියා විනිශ්චය කිරීම සඳහා ඉවහල් වන පරීක්ෂණ ක්‍රම තුනක් ධර්මයේ දැක්වේ. ඒවා නම් කර, ඒවායේ ස්වභාවයන් හඳුන්වා දෙන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) ඉහත සඳහන් කළ පරීක්ෂණ මගින් පුද්ගලයාගේ ජීවිතයට සුරක්ෂිත බවක් ඇති වන්නේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

7. (i) සතර සතිපට්ඨාන ධර්ම නම් කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) 'සතිපට්ඨාන' යන්නෙහි අර්ථ විග්‍රහය ඉදිරිපත් කර, එම ධර්මයන් වැඩීමෙන් ලැබෙන අනුසස් හතරක් දක්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) 'ආශ්වාස හා ප්‍රශ්වාස මෙනෙහි කිරීම හා සතර ඉරියව් මනාව පැවැත්වීම භාවනාවක් පමණක් නොව මානසික හා ශාරීරික සුවතාවක් ලෙසින් ද අගය කළ හැකිය.' කරුණු ඉදිරිපත් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

[හතරවන පිටුව බලන්න.

8. (i) අප්පමඤ්ඤා සතර දක්වමින් එයට අදාළ වන භාවනාව නම් කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

(ii) සවැදෑරුම් චරිතයන් හා එම චරිතයන්ට අදාළ භාවනා විධි දක්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

(iii) චරිතයන්ට අදාළ භාවනා ක්‍රම දැක්වීම මගින් මානසික හා බුද්ධිමය පාලනයක් ඇති කර ගත හැකි ආකාරය පහදන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

***